

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.
 Főfizetési pénnek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr készreért 4 kr, többszöriért 5 kr áronmód.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötésben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A köziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Köziratok vissza nem adandók.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.

— vasárnap reggel. —

A hirdetések, előfizetések és a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Karácsonykor.

„Dicsőség a magasságban
 Istennek és békeség a földön,
 a jóakarátú embereknek.”

Üdvözlégység karácsony, béke és szeretet magasztos ünnepe, üdvözlégység!

Béke! Mily fonséges, isteni szó! Vajjon volt-e valamikor nagyobb szükség áldástosztó békére, mint éppen napjainkban?! Non est pax impiis. Az istenteleneknek nincs békéjük. Mintha csak vétkünkért akarna sújtani a Gondviselés, a legnagyobb áldástól fosztott meg bennünket egy időre — a békétől. De félre a dissonans hangokkal! Mintegy kapóra jön mai súlyos napjaink közt a karácsony, a béke nagyszerű ünnepe.

Krisztus megjelenése előtt az emberek a békeség útját nem ismerték, s a bűn tudatától háborgó lelküket megnyugtanni nem tudták. De ime midőn egy nagy Békéltető és Vigasztaló utáni sóvárgás az emberiség szívében tetőpontra hágott, midőn a csatak zaja elhallgatott, midőn a természet is a titokteljes éj köntösébe burkolva békét ünnepelt; felharsan az angyalok himnusza: Dicsőség a magasságban Istennek és békeség a földön a jóakarátú embereknek. — jelentvén, hogy megszületett a betlehemi szegény hajlékban a béke szerzője, aki a béke országát megalapította, a béke szövetséget Isten és emberek közt létrehozta.

Mert mi más a béke, mint azon édes boldogság érzete, mely azon biztos tudatból származik, hogy ki vagyunk békítve Istennel és embertársainkkal s biztosan haladunk legszentebb célunk felé. Ez édes tudat elnyerésére ösztönözzön bennünket a szent karácsony ünnepe!

De a szent ünnep nemcsak a békét hirdeti nekünk, hanem többet is

nyújt — a szeretetet, mely éppen a lélek békéjében birja alpját. A szeretet azon titokteljes tűz, melytől áthévülve szeretjük Istent mindenek fölött, felebarátunkat pedig, mint önmagunkat.

E szeretet-ajándék birtokában a világ megtanulta, — amiről azelőtt sejtelve sem volt, — az önfeláldozás és lemondás nagy mesteriségét, mely nélkül semmi szépet, nagyot és halhatatlant teremteni nem lehet. E szeretet lelkesíti azokat, kik lemondva a világ minden örömeiről a zárdák és kórházak falai közé vonulnak, hogy oktatással, a beteget ápolásával töltsék a jutalom minden reménye nélkül életüket, vagy tengerre szállva életük veszélyeztetésével végezzék a hittérítés nehéz, de édes munkáját. Az e szeretetből fakadt önmegtágadásnak csudáit, a ker. szeretet óriási alkotásait millió meg millió ember csudálja. A régi pogány történetírók tanúsága szerint sok város pusztult el akkor is tűz és víz által; de arról egy szóval sem emlékeznek meg, hogy a kortársak könyörületesele felebaráti szeretete mit és mennyit tett az inség és nyomor enyhítésé végett. S ezen nincsen mit csudálkozni! A pogány világ nem ismerte a ker. szeretetet, s ami avval rokon fogalom, a lemondás és önmegtágadás erényét. Maga Cicero azt hirdette, hogy csak akkor illik alamizsnát dobni a szegénynek, mikor azt saját kényelmünk csorbítása nélkül tehetjük. (De Off. I. 16.)

Csak mióta a szeretet tanu szétáradt a világon, történt, hogy fejedelmek és gazdagok vetélkedtek egymással a jócselekedetek gyakorlásában, hospiciumokat állítva az utasok, kórházakat és ápolókat a betegek, menhelyeket a bölcsödéket az elhagyottak s árva gyermekek számára. A kereszténység a szegénységet „magas

méltóság“-ra emelte, ami legjobban kitűnik azon még ma is divó szép szokásból, hogy bizonyos alkalmakkor királyok; főpapok megtiszteltetésnek veszik, ha a szegények lábait megmoshatják és megcsókolhatják.

Ezt jól szívükbe véshetnék mindazok, kik arra hivatják, hogy a napjainkban dúló nyomort és szükséget enyhítsék. Igaz, hogy a ker. szeretet ma is sokat tesz, kivált karácsony táján, a szegénység és nyomor enyhítésére; de még sokkal több is történhetné e részben, ha az embereket a felebaráti szeretet igazi érzete hatná által.

Mily szép és magasztos ünnep is a karácsony ünnepe! Van-e fonségebb és meghatóbb látvány, mint a melyet a karácsonyfa körül álló családtagok nyújtanak, kiket a szeretet és békeség szent érzete hat át. A család minden tagja tudja, hogy évről-évre megújuló emléke ez azon első éjnek, midőn az Isten fia e világra született. Szent áhitat fogja el e szent estén a kebleket, s azon ősrégi keresztény szokás, mely szerint a szülők jó gyermekeiket karácsonykor tőlük kitelhető ajándékokkal örvendeztetik meg, melyekre azok már hetek, sőt hónapok óta számítanak, e szokás, mondom, igen mély jelentőséggel bír. Jelzi e szokás azon mennyei ajándékokat, melyekkel a kereszténység az emberiséget megörvendeztette.

Még most is élénk emlékezetemben van az intelem, melyet egy ily alkalommal egy jó ker. anya szájából gyermekeihez intézni hallottam. Kedves gyermekeim, — monda, — mivel jól viseltétek magatokat, a kis Jézus megajándékozott benneteket.

Legyetek jók ezentúl is; imádkozzatok ájtatosan, legyetek engedelmesek, szeressétek egymást és gyermektársaitokat, éljetekek békeségben egymás közt.

adják a sárgult fejeket, már csak azért is, mert ezek töltött káposztává magasztaltatnak. Emlenben ezekkel szemközt a fogadó előtt a karácsonyfások végeledést rendeznek, a szegényebb nép most veszi meg, úgy delelőtt, mikor iskolában van az apróság, ocsópénzért. (Istenem, azelőtt ezt is úgy kellett lopni.)

A másik oldalon az üveges bolt előtt nagy fűzfá vesszőkből fonott kosarak előtt komoly czivisek és terjedelmes asszonyok tolonganak, a kosarakból olykor rejtelmes visitások törnek elő; a tapasztalatlan ember gyerekhangnak vélné, — azt ugyan nem árulnak, mert az van a „Kandi“ utcában ezer számra, hanem malacz, az nincs, — mondom, annak vélné, ha nem látná, hogy egyik-másik polgártárs mily büszkén és boldogan viszi hátsó lábainál fogva a kis szürke, visitó jószágot, utjában minduntalan megállítatván: „hogy vette sógor“ — kérdések által. Az is tudni való, minden jóra való csizmadia-mesternek kell karácsonykor, főként ujévkor a malacz, különben . . . de hagyjuk ezt, semmi közünk hozzá.

De kerülünk csak vissza megint. Ott a régi paprikás asszonyok táján, — de hogy már semmi sem maradhat meg a helyén, — halat árulnak, az azonban már csak az utolsó két napon látható, hamar el is kapkodják, de inkább uri népek, mert drága. Azt azonban senki ne gondolja, hogy a ki nem vesz halat, nem is eszik karácsonyestéjén, már t. i. halat, arra való a kirántott zsemlye-szelet. Bennünket mindig ilyen-nel látott el édes anyánk, jobb is ez az

igazi halnál, kiadóbb, meg ezután nem kell minduntalan hátra verni a gyerekeket, ha torkukon akad a szálka.

Ezek a nagyobb dolgok; ahhoz azonban nagyon sok papiros és ténta kellene, ha az ember mind sorra akarná irni, a mit ilyenkor árulnak: bór- és borkalmát, fontos körtét, szilvát, diót, no meg pattogatott kukoriczát és tök-magot; meg azután mézet, ostyát, mákos-gubát (de csak mák nélkül) krajczáros báránkat és betlehemet, de hogy majdnem kifelejtettem a sült- és sütni-való tököt.

Ezek a piaci jelek. Más külső jelek pedig, hogy a pipiskék, varjak az utcákon kapirgálnak, a kurtahegyi szikla-kastélyokból pedig beszállingóznak a barna, kóczos alakok, kiket ez időtájjban különösen elfog az ájtatos buzgóság, konyhaajtók előtt sokat és sokszor imádkozván. Öreg, tisztos polgáremberek pedig pinczetokokat és azokban tele üvegeket hoznak a szőlőhegyről, ez azonban néhány év óta már ritkább látványosság.

Szóval a külső jelek pusztulnak és változnak, de a belsők, melyekre most kerül a sor, mindig ugyanazok, és azt mondom hozzá: hála Istennek. Hogy rendben menjünk: hát az iskolás gyermekek lármásabbak, sokat fészkelődnek, nem megy már a tanulás, csak úgy nevéért. (Erre még nem értendő a fentebbi hála-fohász). Otthon azonban jobban meglapulnak, könnyebben fogadják a szót, érthető okokból. Különben sok czifra papirost és enyvét fogyasztanak. Távollevő fiaktól és leányoktól levelek jön-

Ha ezt teszitek jövő karácsonykor ismét megajándékoz titeket a jó Jézuska annak jeléül, hogy szeret titeket és valamikor majd felvisz benneteket is a szép menyországba.

Vajha a mennyei fényben égő karácsonyfa látása és hasonló üdvös intelmek hallása minket felöltöttek is meghatna és lelkesítene arra, hogy félretéve minden önzést s önérdéket, felhagyva az egymás ellen való ádáz küzdelmekkel, mi is a gyermekekéhez hasonló tiszta érzelmekkel élveznők a békét és szeretetet hirdető ünnep örömeit s áldásait!

Fludorovics Zsigmond.

Az ember küzdése az éghajlattal.

— Irta: HANUSZ ISTVÁN. —

A forróbb vidékeken nem az ember ura a talajnak, mint nálunk, hanem a növény világ; vele lépten-nyomon torzalkodnia kell. Ha a harcot félben hagyja, egy év alatt betör udvarába, elfoglalja városa utcáit, kiszorítja lakásából, mire sok példa van Középamerikában. De egyenlőtlenebb a küzdése a levegővel, annak forróságával, fűledtségével, különösen pedig annak miazmái lépnek föl az ember életével szemben ellenségesen.

Rómától délnek a trefontanai apátság szerzetesei nyáron naponta bejártak Rómába éjjelezni, oly rossz kigőzölgesű volt ott a talaj és makacs lázokat okozó, — de mióta 20000 darab Encalyptus fát ültettek el és azok hatalmas fejlődésükkel a talaj tulságos nedvességét felszívták, tűrhető lett a klíma. Campaniában a malaria láz miatt Salernóban éjszakáznak a vasuti tiszték és alkalmazottak, a reggeli vonat viszi őket szerteszt állomásaikra, este pedig haza szállítja a városba.

A Vöröstengeren 5 percnyi foglalkozás a hajó árboczokon egyenlő az európai emberre nézve 5 napi nehéz betegséggel, a földéleten kifeszített ernyők árnyékában

nek az öregekhez, indulást, érkezést jelentvén; a sok elszármazott dobogó szívvel várja szent karácsony estéjét, hogy nagy uri állapotából, tündérszép világvárosból, messzeföldről visszasíthessen a kicsi, meleg családi tűzhelyhez, hol egybeolvadhatnak az együttérző, soha ki nem alvó családi szeretetben. Ennek a keresztény vallás legnagyobb vívmányának, a családi szeretetnek megható ünnepe ez. A gyarló földi élet legboldogabb emlékei ehhez fűződnek.

Ehhez képest jószágos mosoly ül az emberek arcán, mert legnagyobb gondjuk az, hogy övéiknek örömet szerezzenek. Az apró gyermek is nagyrészt karácsony ünnepéből meríti lelke nemességét. A salak, a rossz, az lent marad a sárban, a hó alatt; az ég szép fehér könnye mindent bevon a jámborság színével. S az általános, boldog öröm csak ott válik csöndes szomorúsággá, a hol egy-egy szék üresen marad a nagy asztal körül . . . . .

Mi, kik rég elszakadtunk ettől az asztaltól, — az maga is elkorhadt már — csak az emlékezős kedves szálat szedjük össze, s azzal ékesítjük ócska karácsonyfánkat. S hogy épen a karácsonyfáról van szó, mikor ez elmúlik, vége az igazi boldog karácsonynak. Visszaidézem lelkembe az emlékeket, úgy fáj, hogy elmúltak már! Ott látom magamat a sűrű kis csoportban, testvéreim között . . . Szegény anyánk a sok sütés-főzéstől, gondtól minden karácsony estéjén beteg lett; egyszer egyik piczi nővérem, ki alig tudott még gagyogni, odavitte kórházába valamennyi krajczáros

TÁRCZA.

Karácsony hetében.

A „Bars“ számára írta: Thersites.

Ugy van vele az ember, hogy megérezné, ha nem nézne is a kalendáriumba, vagy ha szinte „Rorate“-ra nem járván, nem hallaná és nagy szívbéli buzgalommal nem énekelné is a „Harmatozatosok égi magasok“ gyönyörű éneket, mely a kis Jézus közeledését jelzi. Megérezné pedig az ember a sok külső-belső jelből, melyek ilyenkor külön-különbeféle módon megnyilatkoznak.

Hogy csak egyet mondjak: a jó öreg Tóth-néne, a ki már évtizedek óta ül csendesen az almák, körték, no meg diók és más egyéb ilyenfajta dolgok közepette, mindig egyforma komolysággal és bóbiskolással; már karácsony hetében ő is egészen más, meg az almák, körték is egészen más; már hogy Tóth-néne mennyiben más, nem tudnám hamarjában elmondani, de hát ez nem is szükséges, mert ki nem ismerné Tóth-nénit? Aki pedig nem ismeri, hát uramfia, annak én bizony egy árva szót sem beszélek.

De hát ne kip-kapkodjunk ki a dolgokat egyenesen a világ közepéből, hanem ballagjunk sorjában.

Tudvalevő, hogy karácsony hetében már csak fej-számra árulják a káposztát, nem pedig kocsiszámra, nem is nyulnak be a káposztások az Ördög korcsmájáig, csak ott a régi Bakó-bolt táján (de hogy már az sincs meg!) drágáskodnak, méreg drágán

Mai számunkhoz felírt melléklet van csatolva.

38—40° C a meleg, a napon 50—52°, éjjel leszáll 35—34°-ra, a kabinok hősege vitorla haladás mellett 32°, gőz mellett 36—37°. Mikor a Zrinyi hadi korvett a Vöröstengeren végig ment, napjára 6 arany frt bérért szerződött néger fűtőket, európai ki nem bírta volna a szolgálatot, mert 65—68° hőmérség volt a kazánok és gépeknél; fölvaltatták ugyan egymást a fekete munkások 2 óránként, de a mint a földéltre föltároggtak, szinte élettelen terültek el, írja dr. Gáspár Ferencz.

A denben a házak előtt az utcákon alusznak gyékénypadokon, szinte bajos tőlük a járás-keles éjjel, de benn ki nem bírják a gyilkoló hőseget. A kaszárnyákban örökké mozgásban van a punkah, az óriási legyező; de minden helyütt, a hol európai ember tartózkodik, a punkah mozgatója a szomali gyerkőcök foglalkozása; katonai gyakorlatok naplemente felé vannak, napközben a szobát el nem hagyhatják, mert mint a tisztek erősítették, vannak időszakok, mikor elég a katonának egyszer végig mennie az udvaron és holtan rogy össze.

Nyáron a magyar Alföldön sokszor magasabb hőfokot ér az ember, mint a forró földön nem egy vidékén, de nálunk nincs meg az, a mi ott árt, az a vizpárával tölt levegő, mely az ember bőrén meg nem engedti az elpárolgási folyamatot és így megakadályozza abban a fontos működésben, hogy izzadás útján a test belső melegének lehűtést eszközöljön. Ilyen éghajlat alatt lassan mozog az ember, ideges-epés hajlamu és minden tettereje megbénul.

Török-Örmény országban is megadja minden oda került idegen a klíma különbségének árát egészsége kárával. Ha csak nagyon nem ügyel Diarbekirben a higiénia szabályaira, szellős magas lakásban nem szállásol, az ott fészkelő lázak megtámadják szervezetét és ellenök hasztalan küzd khinnel. De ilyen természetű ország az egész Irak-Arabi a Perzsa öböl, a Tigris és Eufrat folyók mentén és közén, láznaknak, vérhasnak és kolerának fészke.

Annyira nyirkos Ceylon levegője Point Galle-ban, hogy a száraz és nedves hőmérő állása között alig van fokbeli különbség; a monszun szelek idején minden köbláb lég 14 gram vizet tartalmaz, a meleg fok nem épen magas és mégis nyomasztó, mert a test párolgást megakadályozza és az állandó izzadás pedig folyton szomjúságot okoz. Az izzadás el nem párolgása az ember testét kiütésekkel lepi el, a nevők ekzema solare; olyan az, mint az olaszok calori nyavalyája, csak hogy hevesebb. Apró vízholdyagok kép-

apróságot, mit a kis Jézus kozott számára, s odakinálta szegény anyáknak: hogy ne legyen beteg... Azt mondják, hogy vannak a tengernek mélységei, melyeket nem lehet megmérni. Hát ennek a piczi szívnek s az abban fakadt érzésnek mélységét ki mérhetné meg? Gyöngy ez, melyet az ébredő szív mélyéről a karácsony szent hullámai emeltek fel.

De ne buslakodjunk itt egyedül, magunkban, menjünk ki az utcára lámpagyújtásig. Mert nem való a megkezdett fonalat elveszíteni, és a maga bajával buslakodni annak, aki felvette a szót, hogy másoknak beszéljen. Ime, mily sűrű az utcán járó népség, nagy sürgés-forgás a boltokban; de hát illik, hogy észreveggyük azokat is, kik haz jöttek szent karácsony ünnepére. Ezek jobbadán jogtudománybeli fiatal urak, értvén alattok a más hason-felekezeteket is. Csinosan, módosan és büszkén járnak-kelnek, szívesen üdvözölve a régi itthoni jó embereket, mutogatván új kürtös kalapjokat vagy nővésben levő erősen idomított hajszkájokat. Szemeik csillognak az örömtől, arcuk piroslik az éles, csipős levegőtől, de még jobban csillog, még jobban piroslik édes anyjok, apjok szeme-arcza, kik lopva tekintenek rájuk. Még nagyobb mértékben dukál azonban a mindkét rendbeli csillogás és büszkeség a hazajött ifju katonauraknak, kik feltűnnek itthon, mint a meteorcsillag, le is tűnnek hasonlatos képen, kurta lévén a szabadság. Kár is, hogy most nem két oly hosszúk a napok, mint máskor.

De ne soká nézelődjünk, mert sietnek már haza a népek, csukogatják a boltokat, gyujtogatják a fényesen ragyogó családi tüzeket, a hova azonban mi már nem mehetünk, lévén az mindenkinek elvitathatlan, és legtöbbit érő szent tulajdona. És miután elmékedésünket úgyahogy ezen szent ka-

zódnek a bőrön, köröskörül gyuladt kari, kával és türethetetlen viszketget okoznak — belőlök még fekélyek is származnak. A fürdés lenne azok orvososága, ha a folyók vizei 29—30° C. meletet nem mutatnának, ilyen magas hőfok nem üdit.

Ceylonban még 1000 m magason is uralkodik az európaiak között a váltóláz, májbajok, nehéz emésztés, hozzájuk pedig a vérhas járul. A Pendshab lázas levegője 1892-ben 715890 embert ölt meg, 10-szer annyit mint a kolera és 2-szer annyit, mint egyéb nyavalyák összevéve. A Gangesz deltájában meg nem akadályozható, hogy minden bőrneműt el ne leljen a penész; még a használatban levő kalap bőrszalagán is buja tenyészetnek indul az. A lovak bőre megbüsdösödik, a puska fölmondja a szolgálatot, a kakasa le nem csattan, a lövegek ellágyulnak, a puskapor képlékeny pép lesz, elégethető az ember tenyerén, de többször kell gyujtogatni; minden eszköz rövid idő alatt tönkre megy.

Biztosra vehető, mond Majláth László gróf, hogy azokból az európaiakból, kik Szumatra keleti részén 5 évig tartózkodnak, 1/3 rész okvetetlenül elpusztul. A járványos betegségek kivül, melyek ott sokkal rombolóbban lépnek föl, mint Európában, leginkább a malaria szerű lázak azok, a melyek szinte 24 óra alatt ölnék; nem kevésbé veszélyeztetik az életet a májbajok, melyektől a hosszabb ideig ott lakó emberek közül alig menekül meg egy-kettő.

Singapoore-ban déli 11 órákor már türethetetlen a meleg; ha az ember néhány lépést tesz, előnti már az izzadság, szuró fájdalmat érez halántékán, vére mint forró láva folyik ereiben, ez 3 hónapig tart így. A tropusok csapása a preakling steat (apró vörös kiütések a bőrön), minél többet vakarja az ember, annál inkább viszket, míg végre valóságos tályogok támadnak belőlök. A kik régebben élnek a vidéken, büszkén verik a mellüket, hogy már a akklimatizálódtak. És minők? Az arczuk fakó, rajta számtalan apró redő, a szemök beesett, fénytelen, étvágyok nincs, álmuk kevés, hallgatók és kedélytelenek, folyton törlik magokról az izzadságot, vakaróznak szüntelen, nem képesek 10 percet gyalogolni és azt hiszik, hogy teljesen egészségesek.

Az étkezés egyoldalú, husneműt csak ideg és gyomor rontó fűszerekkel élvezhetnek, csupán a courry (fűszerezett főtt rizs) járja és az is olthatatlan szomjat költ, mit ivóvíz hiányában gyöngye theával kell caillapítani, a sőr erjedni kezd a gyomorban, a bor pedig hirtelen megárt, legtöbbit ér még

rácsony heteről befejeztük, mondjuk mi is igaz szívvél:

„Dicsőség, mennyben az Istennek!
Békesség, földön az embernek!”

Az kicsin Jézushoz való ének.

Anno 1598. 24-a 10-bris.

*Kicsin fehér pillék
Hullanak az égből,
Puha ágyacsokja
Lészen majd ezekből
Az kicsin Jézusnak.*

*Kicsin fehér pillék
Hulljatok, szálljatok,
Havas hegyek, völgyek
Vigan hangozzatok,
Meggjött kicsin Jézus!*

*Békessége leszen
Immár embereknek,
Szívbeli vigasság
Az jó gyermeknek,
Itt van kicsin Jézus!*

*Királyok hadánál
Erősebb szerelme,
Rettentő álgyűkűd
Félőbb gerjedelme
Az kicsin Jézusnak.*

*Pogány Scythiából
Ahogy kijövének,
Nagy erős eleink
Mend hitet tevének
Néked kicsin Jézus!*

*Azért kegyelmedvel
Fordulj most mi hozzánk,
Nagy inségben vagyunk
Szegén magyar hazánk
Könyörűl Jézus!*

a hűtött feketé: kávé; de kapós a kártékony pálinka szódával, noha az ára poharankint 1 frt 20 kr.

Batavia város előtt Jávában az egész part egyetlen ingovány, melynek kigözlőgesei a forróvívi nap égető sugarai alatt sok betegség csiréit fejlesztik, miért Bataviát az európaiak nagy temetőjének méltán nevezik. Vontak bár ott csatornákat, ültettek fát bőven, de egészségessé nem bírták tenni a levegőjét. Ott vannak a raktárak, irodák, hivatalok, de az európai jövevények belebb a sziget magasabb pontjain laknak, reggel 9 órákor jönnek le, délután 5 óráig ott végzik a dolgaikat s azután sietnek vissza az egészséges levegőjü nyaralókba.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

— **Közgyűlés.** A „Lévai Casino” e hó 18-án, ma egy hete, Macsary Lukács elnöke alatt tartotta meg ez évi rendes közgyűlését, a melyen Huberth Vilmos, az egyesület igazgatója kimerítő jelentésben hű képét adta a casino belételeben felmerült eseményeknek. — Az igazgatói jelentés főbb pontjait a következőkben közöljük: A választmány a lefolyt évben 9 ülést tartott. Járattott az egyesület 25 napi; illetőleg heti lapot és folyóiratot, a melyeknek előfizetési ára 320 frt 84 krt tett ki. — A casinónak ez évben 122 tagja volt, a kik közül évközben Rudolf János és Sommer Miksa elhalálozván, ezeknek elhunyna felett a közgyűlés ösztinte részvételenek jyzkönyvileg kifejezést vdt. — A vigami bizottság két estélyt rendezett. — A könyvtár 1907 kötetből áll, a melyekből magyar mű 1624 kötet; nemet 333 kötet. Az összes művek értéke: 1284 frt. — Az évi bevétel: 3239 frt 80 kr. s a kiadás: 3018 frt 10 kr. volt; a pénztári maradvány: 221 frt 70 kr. — A házának alapítókeje 1985 frt 02 krt tesz. — A casino a számadasi adatok szerint 5453 frt ingó és 12,000 frt ingatlan vagyonnal bír, a melyivel szemben a ház építésére felvett kölcsönből meg 7443 frt 74 krral tartozik. — A jövő évi költségvetést 3176 frt 70 kr bevétel, — 3155 frt kiadás és 21 frt 70 kr maradványban állította össze a közgyűlés. — A tisztújítás a következőleg lett megejtve: elnök: Macsary Lukács, igazgató: Huberth Vilmos, aligazgató: Dr. Szabó Gyula, jegyző: Jaross Ferencz, pénztárnok: Turma Lajos, Könyvtárnok: Kiss Gyula, ügyész: Dr. Kaszaniczky Kálmán, gazda: Dr. Kittenberger János. Választmányi tagok: B.thy László, Batizy Gusztáv, Belcsák László, Dr. Frommer Ignác, Holló Sándor, Dr. Karafiáth Márius, id. Lakner László, Leidenfrost Tivadar, Levatic Gusztáv, Mariássy István, Dr. Medveczky Karoly, Medveczky Sándor, Ordódy Endre, Pogány Virgil, Schwarcz György, Szabó Lajos,

Szarmay Endre, Toóth Zsigmond. Számvizsgáló és leltári bizottság: Bellan Adolf, Dr. Klein Jakob, Mercader Alajos. — Rendkívül szívélyes ováció tárgya volt Jaross Ferencz a casino jegyzője, ki immár 25 év óta viseli e hivatalát s kinek bokros érdemeiről a közgyűlés is igen melegen emlékezett meg. De ezt a ritka szép bizalmat ő meg is érdemelte, mert páratlan buzgalma, széles emberismerete mindenkor nagy hasznára vált városunk első egyesületének.

— **Egyházi zene.** Karácsony első ünnepén a plébái templomban az ének és zenekedvelők előadják: Gabrielli „Missa pastoralis” című miséjét, betétül szolgál: Seyler „Fantumergó”-ja.

— **Hazafias apáczafőnöknő.** Brenner Nathalia Józefa a lévai apáczazárda és leányiskola érdemdes derék főnöknője hazafiaságával növendékeinek a legszobbb példát adva idegen hangzásu nevet belügyminiszeri engedéllyel „Gyulányi”-ra változtatta.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszer Murányi Geza lévai lakost a lévai pénzügyigazgatóságához számgyakornokká, Kazay János csász. és kir. kamarás, főispán dr. Nécsy Mihály verebélyi és dr. Rischánék Béla újbányai ügyvédek megyei tiszteletbeli tiszti ügyészekké nevezte ki.

— **Felolvasó estély.** A lévai iparos olvasókör, mint minden évben, az idén is felolvasó estélyt fog rendezni f. hó 26-án, Karácsony második ünnepén a kör helyiségében. Azt hisszük fölösleges ezt a felolvasó estélyt külön dicsérő kommentárral kísérni, hiszen annak minden tekintetben sikerült voltáról az előző évek páratlanul szép estélyei kezeskednek. Elég annyit megemlítenünk, hogy felolvasóul Csebi Pogány Virgil kir. járásbíró urat sikerült a rendezőségnek megnyerni. A felolvasáson kívül a műsort több szavallat, monológ és ének szám fogja kiegészíteni. A kör vendégeket is szívesen lát, Az estély kezdete esti 7 órákor. Belépő-díj: személyenként 25 kr., mely jövedelem a könyvtár gyarapítására fordítatik.

— **Beteg tanár.** A belsberg József lévai főgimnáziumi tanárt, ki már huzamosabb idő óta Budapesten nagy betegen fekszik, mint örömmel értesültünk f. hó 20-án szerencsésen megoperálták, mely alkalommal a csontszűt lábából kifürészelve, nagy fájdalmaktól mentették meg. A megoperált tanár a javulás útján van s talán már nemsokára újra körünkben üdvözölhetjük.

— **Árvák karácsonyfája.** A Stefánia árvaház kis lakosai penteken este kapták meg a karácsonyfát. A lévai nőegylet több tagja jelenlétében folyt le a szép ünnepély. A kis árvák ez alkalommal szép verseket mondtak, örömkük igen megható volt.

— **Ujévi üdvözlések megváltása.** Pogány Virgil kir. járásbíró kezdeményezésére többen elhatározták, hogy az ujévi üdvözlések jótékony célra való megváltása fejében, adakoznak s az egybegyűlt összeget a lévai nőegylet által fentartott Stefánia árvaház szegény gyermekeinek felruházására fordítják, mely közhasznú cél kitü-

szent igék gyakorlására. Sokat megtette ezt az utat mindenki, de annyit senki, mint Kondor Balázs, a falu legmódosabb gazdája. Volt oka miatt, meg aztán telt is neki. Az a három telek, mely egy tagba volt hasítva, juttatott neki mindenre. A falu népe összesugva, bugva találgatta: mi vihette a módos gazdát annyira, hogy már hetek óta a korcsmát bujja? Borka menő tudta egyedül az ő nagy baját, de ő is a helyett, hogy töröm füvel kurálta volna, olajat töltött úgy is lobogó szívének indulatjára. Elhitette vele, hogy megcsalta felesége; hogy más szeret, egy deli legényt; ki egyenes, mint a céd-rus, s az orcája piros, mint a pirosló hajnal.

Kondor Balázs nem csoda, hogy mulatásnak adta magát; rettentő haragját borral szelidítette. Szent Karácsony esteje is az alvégi korcsmán talála. Folyt a bor, mint a víz. Szólt a muzsika, hogy már jobban nem is szólhatott. Mellette az asztal körül néhány duhaj legény üldögélt, azok is mámorosak voltak, mint az a jó módu gazda, ki nem régen még szóba sem állott volna velök. Most tetu pajtásként üleltek, csokolóztak s álltak karikába, hogy szilaj kedvvel járják a „Vasvárit.”

Az éktelen kurjongatásba szomoruan csendült a falu est-harangja, melynek hallatára minden igaz hívő térdre borult és imádkozott; ugy látszott ezt nem hallották Kondorék, vagy talán nem is akarták hallani, mert a szilaj nótát, még szilajabb váltotta fel.

— Bort ide zsidó! — kiáltott Kondor nagyot ütve az asztalra — bort, amennyi csak ráfér erre az asztalra, szörnyű nagy a kedvem, mulatásra vágyom!

Az árendás sietve ugrott ki a söntésből és két zöldre mázolt kupa bort helyezett az asztalra.

zése által egyszersmint a szokásos ujévi üdvözlések kötelezettsége alól magukat felmentettek tekintik. A gyűjtőiven a következők adakoztak: Kegyesrendiek háza, dr. Kaszaniczky Kálmán 2—2 frt., Pogány Virgil, Belcsák László, Csekey Vilmos, dr. Klein Jakab, dr. Novotny Imre, Kersék János, dr. Weisz Zsigmond, Tonhaiser József, Faragó Samu 1—1 frt., dr. Tejfalussy Béla, Kmosko Béla, Krimszky Kálmán, Kelecsényi pt. 50—50 kr., X. Y. N. N. összesen 50 kr, Mindösszesen: 15 frt 50 kr, mely összeg a lévai nőegylet titkári hivatalának átadott.

Áthelyezések. A földmivélségi miniszter L u t z József állami állatorvost, ki eddig családi viszonyok miatt Léván lakott, a megye székhelyére Aranyos-Maróthra helyezte. K e m é n y Bertalan kir. főmérnök, a bars megyei államépítészeti hivatal főnöke saját kérelmére Trencsénvármegyébe, helyébe K l e i n Adolf a zilahi államépítészeti hivatal főnöke Aranyos-Maróthra lett áthelyezve. P r e p e l i c z a y Antal kis-tapolcsányi m. kir. postafőnök saját kérelmére hasonló minőségben Nagy-Szombathlba helyeztetett át.

Tánczestély. A Kath. Kőr. 1899. február 5-én tartja hangversenyül egybekötött tánczestélyt. Az estély, melyre serényen folynak az előkészületek, úgy látszik, egyike lesz a farsang legfesztelebb mulatságainak.

Halalozás. Egy mindvégig tevékeny, derék öreg embert szólított el az Úr az élok sorából. Szerette és tisztelte őt minden ismerőse és meghatottan kísérték el utolsó útjára a temetőbe. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: Övezgy Paár Lászlóné szül. Mocsigay Xaveria Francziska a saját és az összes rokonok nevében megtört szívvel jelenti felejtetlen férjének tekintetes Paár László urnak nyugalmazott kir. adófelügyelőnek, Ujbánya szabad királyi és bányavasos képviselő testületi tagjának tevékeny élete 67-ik, boldog házassága 43 ik évében rövid szenvedés után f. évi decz. hó 21-én bekövetkezett gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei a róm. kath. egyház szertartása szerint f. é. december hó 23-án d. u. 3 órakor fognak a helybeli róm. kath. temetőben örök nyugalomra helyeztetni, az engesztelő szent miseáldozat pedig f. é. decz. hó 24-én reggel 8 órakor fog a róm. kath. plebánia templomban az Urnak bemutatni. Ujbányán, 1898. évi december hó 21-én. Beke lebegjen porai felett!

Biztosító társulat a lévai tűzoltó egyletnek. Az Első magyar általános biztosító társaság igazgatósága legutóbbi ülésén a lévai önkéntes tűzoltó egylet részére 1000 frt segélyt szavazott meg s elhatározta, hogy e segélyt 1899. évtől évenkénti egyenlő részletekben fogja az egyletnek kifizetni. A lévai önkéntes tűzoltó egylet e segélyvel, melyre tényleg rászorult és igazán méltó, állandó jövedelmi forrásra tett szert, mert hiszszük, hogy az Első magyar általános biztosító társaság e segélyt, mint más városok tűzoltó egyleteivel szemben is teszi, kö-

— Igy ni, — most már ihatunk! . . . Igyatok fiuk a Kondorné egészségére! . . .

Es a legények ittak; Kondor is felemelte a kupát, midőn azt ajakához vihette volna, kihullott kezéből és darabokra tört a korcsma padozatán.

— Sebaj — kiáltott nagyot nevetve — ahol ezt vették, van még ott több is; igaz-e árendás ur?

Az árendás helybenhagyólag biccentett fejével, úgy szinte ez a vén asszony is, ki ördögi mosolylyal szemléte áldozata súlydését. Összeránczolt homloka most is elárulta, hogy valami gonoszszágon törí fejét, melylyel az amugy is elszomorodott gazda szívét, még jobban megkeserítheti.

— Hej Balázs, Balázs, — szóló tompa, recsegő hangon — ha te azt tudnád, a mit én tudok. Már sokat mondtam, de az mind semmi ahhoz, a minek most jöttem a nyomára.

— Szóljon kend Borka néni; a minő a hír, olyan lesz a fizetés érte.

A vén asszony botjára támaszkodva egészen Kondor füléhez hajolt s hogy a közel állók is meghallhatták, sugá:

— Az a gyerek, kit magadénak tartasz, nem a tied.

Kondor erre, mint böszült tigris felordított s vállon kapva az asszonyt, kiáltott reá:

— Kitől hallotta?

— Senkitől; saját hallókámmal győződtem meg róla, midőn bevallotta annak a legénynek, ki hozzá jár.

— Hejh az a legény, az a legény, csak az akadhatna egyszer a körmeim közé — szóló Kondor egyet subintva fokosával. Hasztalan kutatom, hasztalan keresem, sem föllelni, sem házamnál érni nem tudom.

— Biz az úgy van lelkem — füzte tovább a szót Borka néni — itt tenni kell valamit, mert egyszer azon veszed észre

vetkező tíz években a lévaitól sem fogja megvonni.

Állami képes levelezőlapok. A kereskedelemügyi miniszter intézkedett, hogy többféle állami képes levelezőlap állíttassék elő, melyek hivatva lesznek a hibás magyarsággal ékeskedő német gyártmányokat a forgalomból kiszorítani. A postakincstar tudvalevőleg még a millenium idején a magyar nemzet történetéből vett s egyes vidékek lakópeleivel illusztrált levelezőlapokat bocsátott forgalomba, a melyek 2 krajczárjával a postahivatalokban még most is kaphatók. A közoktatásügyi miniszter e napokban felhívta a tanfelügyelőségeket, hogy e csinos és izléléses levelező-lapok terjesztését az országban előmozdítsák s e végből azokat tankerületik tanítóinak figyelmébe ajánlják, a földmivélségi miniszter így akarja a divat hóbortját az ország anyagi előnyére kizsákmányolni.

Uj lap. Korpona szabad királyi városba is hódít a kultura. A régi históriás városban új nyomda keletkezett s mindjárt lapot is adtak ki „Korpona és Vidéke” czim alatt. A lap felelős szerkesztője: Jeszenszky Gusztáv; társzerkesztő: Matunák Mihály, főmunkatársak: Plachy Gyula polgármester és dr. Pazár Zoltán.

Rendelet a borvizsgálatról. A mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatásának tilalmazásáról szóló törvény alapján indított kihágási ügyek elintézésének gyorsítása érdekében, amire a földmivélségi miniszter különösen súlyt helyez, a nevezett miniszter legközelebb azt az intézkedést tette, hogy a borvizsgálatokat teljesítő budapesti országos királyi kémiailag intézetnél a hivatalos órákat naponként három órával meghosszabbította és az intézet összes személyzetét utasította, hogy más ügyek félretételével, a borvizsgálatokat soron kívül végezzék. Ez valóban kívánatos is, mert országos és fontos közgazdasági érdek parancsolja, hogy a hamisítók mielőbb leleplezve és a törvény teljes szigorával sújtva legyenek.

Lakatos Sándor zenekara két új erővel szaporodott, Bartos Lajos volt nagykálmai primás és fia másodprimásokul Lakatos zenekarába léptek, mely most már nem csak megyénkben, de az országban is az első bandák közé tartozik.

Eletunt közező. K o v á c s István lévai 42 éves közező f. hó 22-én reggel, miután előbb a reggeli templomi ájtatosságot elvégezte, a haza udvarán álló hatalmas körtefa egyik ágára felakasztotta magát. Csak mire kivirradt vették észre a házbanlakók a körtefa borzasztó gyümölcsét, a rendőrorvost a hatóságot azonnal értesítették, de ez már csak a halált konstatálhatta, Kovács István iszákos ember volt, a kin már évek óta mutatkoztak a delirium tremens kétségtelen jelei, körülbelül sejtetve a borzasztó véget, melyet a közező előbb vagy utóbb elérni fog.

Merénylet Bélabányán. F. hó 19-én este Bélabányán ismeretlen tettes gyilkos merényletet követett el Gazso Mihály ottani tanító ellen; este 8 órakor ugyanis a szobájában dolgozó asztala mellett ülő ta-

magad, hogy kirepül a madár a szép kálitkából.

— Arra nem lesz ideje, fogadom!

— Csak rajta fiam, rajta, jobb előbb, mint később; — biztatgatta a vén szipirtó a neki dühödő Kondort.

— No, ha kigyelmed is azt mondja, megtanítom morosre még ma, nehogy holnap már késő legyen és kirohant az ajtón. A mutatók elnémultak, a nagy csendben nem hallatszott más, mint a vén banya ördögi kacagása.

A falu közepén állt a Kondorék háza. Csendes volt az, mint egy temető. A félig lehuzott lámpa fakó fényt árasztott maga körül, kísérteties fénybe burkolva a szobát, hol Kondorné aludt kicsiny gyermekével.

Kondor lábujhegyen, alig halható neszzel nyitott be az ajtón; midőn bereteszte azt, a fiókos kasznijához ment s magához vette az ott talált pénzüsszeget és azután előkereste élesre köszürült fokosát.

Ziháló kebellet, vérbe forgó szemekkel közeledett felesége ágya felé. Édesen aludt az asszony, szépek lehettek álmai, mert mosolygós volt ajka. Egy ütés kell csak és ami álom volt, örök folytatását találhatja a tulvilágon, a leghosszabb álomban. Egy ütés . . . már készen állt erre a kéz, s már éppen sujtani akart, midőn megkondult az éjféli misére hívó harang s az asszony mellett alvó gyermek ajkán álmban megszólalt az ima:

— „Miatyánk, Isten, ki a menyekben vagy” . . .

A férj a nem várt jelenetre megtántorult s kiejtve kezéből a fokost térdre hullott és összekulcsolt kezekkel folytatá:

— „és ne vigy minket a kísértetbe, sőt szabadíts meg a gonosztól, mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökké Amen”.

nitóra lőtt az ablakon keresztül, szerencsére azonban nem talált, a golyó feje felett furodott a falba. Mire a tanító és a házbeliek az utcára futottak, a merénylő az est sötétjében eltűnt.

A cukorárak hamisítása. A cukorárak ezideig elég szépen tartották magukat. Most annál meglepőbb azután, hogy a cukor piacokon hirtelen árvesztés és vele erős baissé áramlat állott be, amely a cukor árát már is jelentékenyen lenyomta. Hir szerint ez árdepressióban a német cukorgyárak tevékeny részt vesznek, amennyiben nagy mennyiségeket vevnek a piacra s azt sűrűsösen kínálják, vevő pedig nem lévén, az ár hanyatlás csak természetes. Hajlandók vagyunk hinni, hogy az egész dolog egy ügyesen kiesztelt manőver csak, mert hisz a németeknek sincs érdekében a cukor árát lenyomni, amely mindenestre érezhető lenne a répaárak hanyatlása révén a gazdák körében is. — A répaárak csökkenése pedig érzékenyen sujtaná gazdáinkat, kik most is csak kénytelen-kelletlen termelnek, — s ha az árak ismét esnek, valószínűleg sokan lesznek olyanok, kik nemcsak apasztják a répával bevetendő területet, de teljesen fel is hagyják a termeléssel.

Angol író mint utczaseprő. Hogy mit képes tenni egy energikus hölgy, ha megkezdett munkáját beakarja fejezni, mutatja Sparow Ada angol író nő példája. A nevezett angol író nő oly könyvet szándékozik kiadni, melyben megösmertesse a londoni szokásokat, úgy az előkelő társaságét, min az alsóbb osztály szokásait. Személyes benyomások szerzése végett arra is ráadta a fejét, hogy beálljon utczaseprőnek. Még szegényesebben öltözve, mint többi társai, a legnagyobb szorgalommal végezte munkáját. Nem volt oiy munka, melyet visszautasított, hisz arról volt szó, hogy a szükséges tanulmányokat szerezzék meg s megkezdett és különös mellékfoglalkozása mellett is folytatott művének az igazság színezetét adja. Csak nemrégiben vett bucsut gromba és nem nagyon tiszta munkástársaitól, kik őt nagyon megszerették — s a kiktől adatokkal megakodva visszatért régi társaságába.

Rövid hírek. — Az ördög sziget száműzöttje. Az öt éve száműzött Dreyfuss kapitány ügyet a francia semmitűzők tárgyalás alá vette és a száműzöttet visszahozatja. — **Zichy Jenő gróf,** ki több mint háromnegyed éve a magyarok őshazáját kutatja, hazakerkezett. Nagy ovációkban részestettek.

Szerencsés választást ejtett a gróf Eszterházy Geza-fele cognacgyár részvénytársaság ezelőtt hat hónappal vezérigazgatójává választván a szakkörökben általán tekintély gyanánt elismert **Sárkány Arnold** pestmgyei virilis földbírtokost. Az új vezérigazgató minden ízében modern ember, állásának elfoglalása után pár héttel külföldre utazott tanulmányozandó a cognacipar terén előfordult haladásokat. A Franciaországban látott újítások és az Angliában a szagképek körül tapasztalt javítások és új alkotások arra bírták **Sárkány** urat,

A zörejre, mit a fokos okozott az asszony is felébredt s bánatos szemekkel tekintett ágya mellett térdeplő férjére, ki észre véve neje ébrenlétét, felugrott s megfogva annak kezét mondá:

— Nem te vagy a hibás, hanem az a vén asszony, ki megakartá ölni telkemet, de isten legyen neki irgalmas. E szavak után, mint a kinek sietős a dolga, rohant az ajtó felé.

— Még ne menjen — kiáltá utána az asszony — ne menjen, mig nincs tisztába a dolog. Az a vén asszony, amit látott, jól látta; csak azt nem tudja, hogy az a legény, a ki engem megcsókolt, ki volt. Elárulom: a fivérem, ki a regementjétől szökött meg; ott fekszik szegény már hetek óta a szénápadlásos, s csak akkor mutatta magát, ha kelmedet távol tudta a háztól.

A férj arca hirtelen kiderült s felesége nyakába borulva alig halható hangon rebege:

— Áldassék az Ur szent neve, legyen áldott karácsony estéje, mely összetört szívünknek a boldogságot juttatta Jézus ajándékaul. Amen!

Ganimédes.

Karácsonykor.

Megkondultak a harangok,
Ünnepel egész világ, —
Elküldötte a nagy Isten
Nékünk egyszülött Fídt.

Ottan fekszik Bethlehemnek
Jászöldában Istenünk,
A ki nélkül el volt veszve
Testi-lelki életünk.

S mondjátok meg, mért választott
Ilyen egyszerű helyet

hogy a vezetése alatti gyárat új angol gépekkel lássa el és a gyártást teljesen új modern alapokra fektesse. A megfelelő munkálatok immár befejeztetvén az **Eszterházy** gyár a legmagasabb színvonalra emelkedett s a máris mutatkozó eredmény már most is igazolja, hogy a gyár vezetése tényleg szakavatott és hozzá értő kezekbe került.

A Barsi nagy naptár a napokban hagyta el a sajtót, és ez évben különösen bő tartalommal jelent meg. — A naptár és irodalmi részen kívül tartalmazza Barvármegye egyházi hatóságait és a megye valamennyi község, bíróság, köz és magánintézményeinek helyesbített kalauzát. — Ara 40 kr. portómentes megküldéssel 45 kr. kapható: Nyitrai és Tarsa könyv- és papírkereskedésében Láván.

Állatbiztosítás című kirdetésünkre felhívjuk olvasóközönségünk figyelmét, uagy nemzeti vagyon fekszik a magyar gazdák ló és szarvasmarha állományában. Megérdemli, hogy e szövetkezeti alapon nyugvó ügygyel, az érdekeltek foglalkozzanak.

Felhívjuk t. olvasóink figyelmét

a „Nagy Képes Világtörténet” lapunk mai számában foglalt hirdetésére. A nagyszabású vállalat a legdiszesebb és legtanulságosabb magyar munka lesz. Kiadására az ország két legnagyobb könyvkiadó intézete egyesült: a „Franklin társulat” s a „Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság”. Kiállítás és tartalma egyaránt méltó társa a külföldi hasonló vállalatoknak. A mai számunkban foglalt hirdetés az egész vállalat prospectusát adja, a kedvező megszerzési módokat együtt, mely szerint a 12 kötetes nagy művet 1 frt 50 kros havi részletek mellett bárki könnyen megszerezheti.

Megtévesztés. A spanyol és portugál borok vasár ói ezen uton figyelmestettek, hogy gyakran kálnak bodega borokat, melyek nem a Budapest, Bécsben és Prágában székelő és az egész continensen elterjedt „The Continentál Bodega Company”-től erednek. Ezek az üzletek szintén Bodegáknak nevezik magukat, hogy a hasonló névvel megtévesztesek a közönséget, s úgy lássék mintha ők a „Continentál Bodega” képviselői lennének; boraik azonban csak oiy valódiak mint a bitorolt név, mert csakis és kizárólag a The Continentál Bodega Company boraik erednek tényleg Spanyolországból és Portugálból, a minthogy osztatlan elismerésben részesül a Continentál Bodega borainak jóságáért. Dr. Hirt egyetemi tanár Boroszlóban „már rég használta üdülő betegivel, dr. Pfistermeister müncheni udvari orvos azt írja, hogy a Continentál Bodega 33. sz. Tarragona borait öreg emberek és üdülők számára már évek óta rendeli; dr. Russwurm ambergi dandárorvos rendkívüli erősítő szer gyanánt ajánlja és rendeli e borokat, dr. Müller haunoveri titk. egészségügyi tanácsos azt írja, hogy kipróbálta a neki beküldött borokat, tisztának, jóízűnek és jónak találta. A próbából tonmára-

A világnak Megváltója
Kényelem s a fény helyett?

Nemde: mert hol az megírva,
Hogy nagygyd csak az lehet,
Kit az első jaj szónál száz
Udvaronc z dédelgetett?

Fürkészszétek csak kissé a
Palotáknak titkait,
S meglátjátok, mennyi minden
Ármány s hitszegés van itt.

És viszont tekintsetek be
Egy szerény kis tűzhelyet,
Annyi áldás s kincs van itten,
Hogy több már nem is lehet.

S nem tudom, ma sok szegénynek
Be szabad-e mennie
Oda, hol a kamra, pincze
Mindennel bőven tele?

Nem tudom, szegény utas nem
Ott talál-e jó tanyát,
Hol szegény a gazda, ámdé
El nem zárja ajtaját?

Nem tudom, az éhezőt nem
Ott tartják-e jól ma-nap,
Hol kevés van, de, ha úgy kell,
Megfeleze a falat?

Nem tudom, nem ott nyerend-e
A didergő kis ruhát,
Hol kevés van, de a jó nép
Ebből is jó szívevel ad?

Azt tudom csak, hogy bár reszket
Gyér ruhájában a nép,
Térdre hull, ha a harang szól
És imádja Istenét . . .

Orel Géza.

dott bort szegény betegeknek juttatja, a vagyonosoknak pedig feltétlenül ajánlja használatra, dr. Reh frankfurti egészségügyi tanácsos azt írja, hogy főleg a Portbor az, melyet nagyon gyakran szokott rendelni erósitőnek, dr. Buttersack heilbronnai udvari tanácsos pedig azt mondja, hogy ajánlja a borokat minden or. os figyelembe. Vonatkozással a The Continentál Bodega Company boraira sziveskedjék a mai számunkban közlött hirdetést figyelemmel kíséreni.

APRÓSÁGOK.

Rovatvezető: Z U H A N Y.

A nagy világból.

A jó házasság. Egy társaságban a házasságról folyik a szó.

— A jó házassághoz, — szól az egyik, — hat dolog szükséges.

— És mik azok?

— Először jó férj.

— És a többi öt?

— A többi öt — pénz.

Váratlan segítség. A.: A nagybátyám egyre együgyűbb lesz. A napokban megható levélben esetenem neki, hogy a sok anyagi gondok egészen megöszítették. — B.: S ő kisegített. — A.: Hogyne, küldött egy tegely — hajfestőszert.

Közönség köréből.

I.

Divat.

Léva karácsony.

A mindennapi élet kelléke, mint ilyen, alá van vetve a divat változóságának.

Az irodai alaku papir azonnal elárulja, hogy az hivatalos, a négszögletű levélpapir pedig, hogy üzleti dologban használják.

A kis keskeny, hosszukás színes boríték magával hozza a boudoir légkörét, s mielőtt felbontanók, már külső alakjáról tudjuk, hogy küldője nem lehet más, mint gyöngéd női kéz.

Az ipar találékonysága minden évben meglep bennünket egy csomó szép és újfajta levélpapírral, különösen így karácsonykor, s a fővárosi üzletek kirakatai telve vannak szebbnél-szebb dívtos levélpapírokkal, mi a közönséget az újdonságokról tájékoztatja.

A vidéki publikum — legalább részben — a fővárosból kénytelen ebbeli szükségleteit fedezni vagy esetleg megelégedni a gyáraktoi vidékre küldött mult évi maradékokkal.

Tájékozásul tehát felemlitünk néhányat az ideai levélpapir újdonságokból.

A divat általában a kis alaku levélpapírt kedveli, kis négszögletes és hosszukás keskeny alakban, a színes papírok kedveltebbek s különösen a halvány zöld, lila, kék, rózsaszín, és általában a halványzsinűek igen keresettek.

A haragos élénk színű papiroktól óvakodjunk, ezek nem is szépek és a szemet módolett rontják.

Vannak szép szolid kis virággal és szegélyvel (carte es petit de correspondance) és aranymondásokkal ellátott levélpapírok, melyek a magyar klasszikusokból válogatott költői mondatokkal vannak ellátva, ezeket közönségünk különben sokkal jobban ismeri, sem hogy azok idézését szükségesnek tartanánk, — ez időbbiakat különben csak fiatal asszonyok és lányoknak ajánljuk.

Jó izlésre vall, ha saját külön használatunkra kiszemelünk egy bizonyos alakot és színt, s ahhoz ragaszkodunk évekig.

Ezáltal némileg egyéni jelleget adunk a leveleink külsejének is. — Még izlésebbé teszi az ilyen saját külön alaku és színű papírt, ha jelmondatot vagy címet nyomtatunk az egyik sarkába.

A jól megválasztott jelmondat vagy a sarokba nyomtatott keresztnev igen elegánsá teszi a levélpapírt s aránylag kevésbe kerül.

Még szebb dísz a levélpapírosnak a saját magunk által festett kis képecske. Aki ügyesen kezeli az ecsetet, a legteljesebbé teheti levélpapírját.

A fővárosban különben ez a fajta az amateurrködésnek kezd már terjedni. A kinek élénk fantáziája van, kedves ötletekkel örveztetheti meg ismerőseit, mert az alkalmas karrikatúrák mindig hálás anyagot nyújtanak a nevetésre.

Ezekből és ezeken kívül minden elképzelhető legdíszesebb levélpapírokból óriási mennyiség van raktáron Nyitrai és Társa papírüzletében, hol a kissé elkésve érkezett rendkívüli mennyiségű levélpapir gyorsab eladása czéljából a legfinomabb levélpapírok is tetemesen leszállított áron kaphatók.

II.

Értesítés!

Van szerencsém Léva város közönségét értesíteni, hogy az 1899 ik év január hó 1-ső napjától kezdődő 3 évre a bor és hus-fogyasztási adóknak beszedési jogát az 1898. december 20-án megtartott képviselőtestületi közgyűlés F ü h e r László kun-szt.-misklósi lakosnak adta albérlébe.

Miért 1899. január 1-től kezdve nevezett albérlő van feljogosítva a törvényes fogyasztási adók beszedésére.

Kelt Léván, 1898. évi december 22.

Bódogh Lajos,
h. polgármester.

Köszönet-nyilvánítás.

III.

A Bars megyei Népbank igazgatósága 50 frtnyi adományt küldött át hivatalomhoz az elszegényedett helybeli iskolás gyermekek között a f. évi karácsonyi ünnepek alkalmából leendő szétosztás végett.

Midőn a beküldött 50 frtnyi adomány átvételét nyilvánosan nyugtatom, egyidejűleg a nemesen érző pénztintézetnek eme jótéteményeért a valláskülönbség nélkül segélyben részesült gyermekek nevében hálás köszönetemet nyilvánítom.

Léván, 1898. decz. 23.

Bódogh Lajos,
h. polgármester.

IV.

A „Lévai Takaréék és Hitelintézet” tekintetes Igazgatósága, a karácsonyi ünnepek alkalmából 51 frt. 20 krt küldött hivatalomnak, azon nemes czézből, hogy ezen összeg Léva város szegényei között, valláskülönbség nélkül kiosztassék.

Midőn ezen adomány átvételét nyugtatom, egyidejűleg a segélyre szorultak nevében hálás köszönetem nyilvánítom.

Léva, 1898. december 24.

Kónya József,
rendőrkapitány.

V.

A lévai takarékpénztár részvénytársaság a közelgő karácsonyi ünnepek alkalmából 71 frt 78 krt küldött át hivatalomhoz azon nemes czélzattal, hogy ezen összeg Léva város szegényei között vallás különbség nélkül kiosztassék.

Midőn az adomány átvételét ezen uton nyugtatom, egyuttal a segélyre szorultak nevében az adományért hálás köszönetemet nyilvánítom.

Léván, 1898. évi december hó 21-én.

Bódogh Lajos,
h. polgármester.

VI.

Karácsonyi adományok a szegény iskolás leánygyermek részére: Grotte Vilmos egy vére ruhakelme, Fenyvesi K.-né 5 frt, Nyitray Nándor hat pár kezeslegítő, a polg. isk. növendékei öt ruha és négy kendő, Irg. nővérek nyolcz ruha. Hálás köszönet a jötevőknek

az igazgató.

Irodalom és művészet.

— **Komoly irány,** könnyed szellem, határozott nemzeti törekvés jellemzi a „Magyarország” politikai napilapot. Nem hajong ideoda, nem ürökedik politikai meggyőződésel, egyenes és nyílt, mint a magyar ember nemzeti szívéhez. A „Magyarország” fél évtizedre visszanyúló multjában páratlan előhaladást tett. A művelt magyar társadalm befogadta, megkedvelte és nagyra nevelte, úgy hogy ma már a „Magyarország” a legelterjedtebb és legolvasottabb lapja a magyar közönségnek. A „Magyarország” valóságos irányművet szab és egyesíti maga köré a művelt magyar társadalmat. Bartha Mikós az ő páratlanul ragyogó tollával megragadja az elméket, úgy hogy politikai és társadalmi különbség nélkül mindenki meghajlik az ő tollának szépsége és varázserjeje előtt. A „Magyarország” minden sorában komoly és emelkedett, nem hódol a modern léhaságoknak, de eleven, gyors és szórakoztató. Azért kedvelt lapja a magyar családoknak. A „Magyarország” felelős szerkesz ője Holló Lajos országgy. képviselő, kivüle közeletünk és iróink kitűnőségeinek egész sorozata tartozik a „Magyarország”-hoz, így Inczedy László, Pázmány Dénes, Móra István, Vértessy Arnold, Bartók Lejos, Szabóné Nógáll Janka és a régi és új írói nemzedék sok más jeles tagja.

A „Magyarország” előállítási módja a modern technikai haladásnak igazi példaképe. Béccsel, Berlinnel és az ország nagyobb városaival direkt telefon-összeköttetéseket tart fenn, hirtet és tudósításait a leggyorsabbban és a legalaposabb forrásokból meríti. Ez teszi lehetővé, hogy a „Magyarország” a többi lapokat egy fél nappal megelőzi. A „Magyarország” reggel már az ország legutóbbi részeiben is ott van. Hozza a kiemertő országgyűlést, a bel- és külföldi tözsdei tudósításokat, kitűnő regényeket, tárcákat, stb. stb. A „Magyarország” előfizetési ára egy évre 14 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előfizetési pénzek postautalványon a „Magyarország” kiadóhivatalába — Budapest küldendők.

Irodalmi esemény.

A Nagy Képes Világtörténetről.

Esztendő munkája lesz, míg teljességében fekszik majd előttünk az hatalmas munka, melyet dr. Marczali Henrik vezetése alatt a Franklin Társulat és Rvai Testvérek Irodalmi Intézete pedig most kezd füzetenként a magyar közönség körében terjeszteni. A ki csak az első füzetekeket látja, még nem lesz vele tisztában, hogy épen a nemzeti szempontból micsoda korszakos lépésért jelenti ez a munka a magyar tudományosságnak, mert ezek a füzetek még ott járnak az emberiség bölcsője körül, s nem tüntetik fel ennek az új világtörténetnek azt a legbecesebb ujtását, hogy nemzeti szemmel kutatja, s kiséri mindenhol a magyarság életét,

szereplését, a világgal való összeövadását. A magyar nemzet ugyanis kései gyermek és öreg népek döltek már a sírba, mikor ő még csak először látja a napvilágot. De innen aztán egészen új a módszer és az olvasó ámulva fogja látni, hogy a világ nagy koncentriájában hogyan rezeg végig az a kis melódia, mely nekünk legbecesebb, mert a mi melódiánk, a mi történetünk.

A nemzeti szem, mely a nagyvilági sokadalomban is meglátja a kis magyarságot, mint gyermek az édes szülőjét, az teszi ezt az új világtörténetet teljesen magyarrá, s a közönség már a munka derekán észre fogja venni, hogy ez az első világ történet, amely igazán magyar.

De tájékoztatást ad már az első füzete is, amelyben dr. Marczali Henrik becses előszava így vázolja a munka tervrajzát.

„Szép és költői volt a klasszikus világ felfogása, mely az emberiség bölcsője köré helyezte az aranykort. Mély értelmű a bibliai hagyomány, mely a paradicsom kertjében látta az első emberpár hazáját, honnét Isten haragja űzte ki és tette „e munkás világbe.” Talán még elragadóbb a mult századi bölcselkedőnek álma, hogy az emberiség a felvilágosodás utján ellenállhatatlanul halad a boldogság és tökéletesedés magasatos czéljai felé. De a történetírás hiába keresi az Édent a földön: legrégibb hagyományaink is háboruról, pusztulásról, inségről szólnak. A haladás végtelenségét sem látja teljesen igazolva. Nagy, a miénkhez hasonló kultúrák veszték el; nem mindig volt a jobb az erősebb is. Eszeljük az egyes nemzetekben felmerülő, erőre jutó életjelenségeket, látjuk őket küzdeni, győzni, majd elomlani. Bukásuk okait megtaláljuk magokban, megtaláljuk a helyettük felül kerekedő eszmék nagyobb erejében és hatásában. De oly határozott elvet, mely akár folytonos hanyatlást, akár folytonos emelkedést jelölne, nem lelünk. A történet lényege a küzdelem, a változás; míg az emberiség él, ép oly kevésbé ismerheti a menyország csöndjét, mint a sír nyugalomát. Értjük be ezért a fejlődés szerényebb nevével, vizsgáljuk a tényeket, örvendünk az emberi lélek sokféle tevékenységének szemléletén: A legrajtetőbb okok, a legmélyebb és legáltalánosabb törvények felderítésére tudomány nem vállalkozhatik.

Lemondásom, gyengeségünk fájdalmas beismerésén kedjük. De midőn szűkebbre vontuk a határt, kizárva körünkől mindazt, a mire csak a vallás, vagy az elvont elmélkedés mondhat kész feleletet, még mindig óriásnak, szinte megdöbbentően látszik feladatunk. Nagyobbat ennél alig tűzhet maga elé az emberi elme.”

Midőn így szűkebbre vonta a határt, sokkal határozottabban folytatja:

Az emberi közösség élete az, melynek megismerése feladatunk. Egyének, rendek, sőt nemzetek is csak annyiban érvényesülnek, a mennyiben munkájuk az egészre visszaható. Egy embernek vagy nemzetnek élete csak annyiban történet, amennyiben része a világtörténetnek. Magában, külön állítva, érthetetlen, előzményeit, hatásait csak az egésznek reá való befolyása és az, mivel munkájával az egésznek fejlődéséhez járult, magyarázhatja meg.

Nem zárja ki ez a felfogás az egyesek, osztályok és népek művének méltánylását. Minden, a mi történet, egyes embertől indul ki, mindennek előbb aránylag csekély körre van hatása, csak aztán szövídök be az egész korok tudatába és válik küzdelem és átalakulás utján általános történeti tényvé. A mi az egyén, vagy nemzet életéből nem az ilyen munkára vagy küzdelemre vonatkozó, az nem is történet. Minden szemlény vagy nemzeti munkának az általánosra való hatásának mérlegelése adja meg perspektíváját, igazi értékét. A mit talán a megszorítás által egyes vonásokból veszt, azért bő kárpótlást nyújt a szintérnek, amely megjelenik és működik, óriási nagysága. Elszigetelt ember vagy állam nincs: minden csak egy-egy láncszem az események végtelen sorában. A legnagyobb is csak a közönség körében érvényesülhet, és a legkisebbnek törekvése és munkája is hozzájárul az általános fejlődés művéhez.

Közelebb jutotunk problémáinkhoz. Vezetünk tehát nem lehet egyéniség, bármint kiváló az, még csak nemzet vagy állam sem, bármint hatalmas részt szabtak magoknak a történet körében. Irányunkat azok az eszmék állapítják meg, melyek a történet körében felmerülnek, mozgást, küzdelmet, változást idézve elő. Nem magok az, eszmék, hanem megvalósulásuk előbb csekély körben, aztán általános hatással, azon szándékkal, hogy állandók, maradandók legyenek: intézmények által. Midőn az eszme valamely politikai, társadalmi, vagy gazdasági szükségből megszületik, magán viseli eredetének, születésének bélyegét, nem elvont, hanem bizonyos, tényleges feltételek közt jött létre és megtestesülése, állandósítása soha sem megy végbe anélkül, hogy az illető közők a magok felfogásukhoz, saját viszonyaikhoz és gondolkodási módjukhoz ne szabnák. Az általánosnak és részletesnek ez a folytonos érintkezése a történet műhelyének legszebb, legtarkább szövedéke. Ismétlés, egyformaság nem fordulhat elő benne, minden élő, történeti egyediség a leghatalmasabb külső befolyással szemben is megtartja egyéniségét. Mint a napsugár, mely egyformán világítja be a földet, de különböző eszmékben verő-

dik vissza a tárgyak minő ége szerint, melyekhez ért.

Ebből következik aztán, hogy általánosításnak, állandó típusok alkotásának a történetben nincs helye. A legáltalánosabb szempontok kitűzése mellett is megtartja jogát az egyes tény, a történeti ismeretnek részlete. Úgy a mint az eszmék hiányi lélekkelenné teszi az előadást, úgy homályossá és ingadozóvá válik az, ha az egyes tény tisztázva, külön tartva nincs, hanem önállóság nélkül olvad be a hasonlításoknak ködös, zürzavaros tengerébe. Ezért az általános eszméket kereső, az egyes jelentéseket összefűző elmélkedés mellett egyenrangú tényező gyanánt lép fel a részletekbe menő, egész az aprólékos-ágig boncolzó historiai kritika. Mit is érne az olyan okoskodás, a melynek alapjául szolgáló tények nem teljesen igazak.

Aki ezt a Nagy Képes Világtörténetet könyvtárába igtatja, mintha egy muzeumot vinne a házába. S olyan csodás muzeumot, a melyben a képek és tárgyak maguk is ékesen beszélnek, s azonfelül a tudomány legjobb mesterei a legteljesebb kommentárt adják melléjük. Gyönyörűsége lesz a szeméret, gazdagodása az elméjének. A legigazibb házi kincs.

Ezen remek kiállítási és tanulságos tartalmu munka kavi 1 frt 50 kros részletre kapható Nyitrai és Társa könyvkereskedésében Léván.

A Magyar Könyvtárnak most jelent novemberi sorozata ismét csupa nagyértékű könyvvel gyarapítja e derek vállalatot. A 71. szám a Könyvtár új Molière-fordításainak másodikát nyújtja: „A fősény,” melyet épúgy mint az első, Dandin Györgyöt, Hevesi Sándor fordított le és látott el a szükséges magyarázatokkal. Kazinczy Gábor érdemes, de már elavult nyelvészeti fordítását ez az újabb, minden tekintetben dicséretes munka bizonyról gyorsan ki fogja szorítani szinpadainkról is. A 72. szám Jókai Mór „Fekete vér” című új drámáját tartalmazza, ezt a mesteri rajzát a 60-as éves magyar világának, melyet a nagy költő már annyi remekében vázolt, de kevés helyütt oly megkapó színekkel, oly eleven hűségűvel, mint ebben a munkájában. Az örökifjú Jókai ezt a még eddig sehol meg nem jelent színművet kizárólag a „Magyar Könyvtár”-nak engedte át, ezzel is kifejezve a vállalat iránti rokonszenvét. — Az ezután következő füzete a classicus világba visz bennünket; Plutarchos egyik legszebb életreját adja, a Periclesét, kinek csodálatos pályáját a nagy görög történetíró annyi szerebettel tudta megrajzolni. E munka fordítása dr. Kacsokics Kalmán tollát dicséri, míg a tartalmas bevezetés Tóth Rezsőtől való. — A 74-75. füzete folytatja a „Magyar Könyvtár” Aranykiadásait, melyek hivatalva vannak, nagy nemzeti költőnk műveit a kevésbé jómóduakra nézve is hozzáférhetőkké tenni. Most Arany legszebb kisebb költeményei jelentek meg, még pedig úgy mint az eddigiek, Moravcsik Geza bevezető fejtegetéseitől kiérve. Végre a 76. füzete a külföldi irodalmak elbeszéléseinek azt a gyűjteményét folytatja, melyből eddigelé a francia és az olasz elbeszélők tára” indultak meg. Most a spanyol elbeszélőkre került a sor, kik közül e füzetben négyet mutat be Szalai Emil fordítása: Palacio, Valdés, Frontarát. Pardó Bazant és Alast. Mind a négy becsülettel képviseli ezt az irodalmat, melynek nálunk inkább csak dicső műjait ismerik, mint jelenét. — A Magyar Könyvtár” egy-egy száma 15 kr.; az eddigi számok jegyzékét szívesen megküldi a kiadó cég: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai). Budapest, Andrassy-út 21.

Bali selyem 45 krtól 14 frt 65

krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek, **HENNEBERG G. Selyemgyárai** (cs. es kir. udvari szállító) **Zürichben.** — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbelyeg ragasztandó.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.
Buza m.-mazsanként 9 frt 40 kr. 9 frt. 20 Kétszeres 7 frt 80 kr. 8 frt — kr. — Rozs 8 frt 10 kr. 8 frt — kr. Arpa 7 frt — 6 frt 50 kr. Kukoricza 5 frt 50 kr 5 frt 20 kr. Bab 6 frt — kr. 6 frt 20 kr. Zab 6 frt — kr 6 frt 10 kr. — Lencse 7 frt 50 kr. 7 frt — fr Köles 4 frt 50 kr. 4 frt — kr.

Nyiltér.

I.
NÉVJEGYEK.
eljegyzési kártyák
és minden alkalomra való
MEGHÍVÓK,
izléses kiállításban készítettnek
Nyitrai és Társa
könyvnyomdájában.

II.

Eladó ház.
Bővebbet: Cserei Gyulánál.

Hoff János maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

<p>Hoff János maláta egészségi itala. Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere. Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.</p> <p>Tíz éve, vagy már régebb idő óta használok az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget. Böger, Becs, Hofmühlgasse.</p>	<p>Hoff János sűrített maláta kivonata. Tüdőbajoknál, gégehurutnál, ugymint idült köhögésnél; főteg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedéseivel a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes. Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.</p> <p>Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Kúdjon tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 2 1/2 zacskó maláta kivonatot mellé. Fischer G. Ország N.-Várad.</p>	<p>Hoff János maláta egészségi csokoládéja. Gyengeségnél, vérszegénység, idegességnél, a magat lánagnál, étvágytalanságnál kiünően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják. Egy csomag ára 1 frt.</p> <p>Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mi ismeret. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sapkóránál és általános gyengeségűl mindenkor jó eredménnyel alkalmazom. Dr. Nicolai orvos, Triebel.</p>	<p>Hoff János maláta-kivonat mellé cukorkái. Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utólrhetetlen hatása. A valódi maláta mellécsukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni. Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.</p> <p>Csodálatos volt maláta kivonatot mellécsukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen. Zedlitz-Neukirch lovag, Waldenburg. Czukorkái feleségem köhögésén és asztmatikus bántalmain kitűnően segítettek. Busch plébános, Weischütz.</p>
---	---	---	--

Raktár Léván: Boleman E. örök., Medveczky Sándor gyógyszerártaiban; Czirok János utóda Amstetter Imre, Frommer Samu, Engel József kereskedéseiben.
Magyarországi kizárólagos főkrár: T Ö R Ö K József gyógyszerárta Budapest, Király u. 12.
Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a Baramegye, fakó-vezekényi határban fekvő, felső-ármái erdőben, nagyobb mennyiségű cserhasab és dorong tűzifa, valamint rözse, nemkülönben pedig építésre kiválóan alkalmas szép borovi fenyőfa készletem van eladó.

Azon esetben ha fentnevezett faanyagokban szükséglete leend, úgy legyen szerencsénk a helyszínen megjelenni, hol az eladás kisebb részletekben is eszközöltetni fog.

Tisztelettel
Kaán Károly és társai
Esztergomban.

Elsőrendű köszön,
pirszén és tüzi-fára megrendeléseket elfogad és házhoz szállít
Braun József és fia Léván.

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmű a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZSIHER IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szöveggel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal
50 történelmi térképpel, 8500 szövegoldallal.

Nagy Képes Világtörténet czéjja.

Jelen munkával az első nagy világtörténelmi mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, czéjében, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az életkönyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünk nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történelmi térképei, a szöveg közé nyomott rajzoktól és írásmásokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi muzeumot nyújtanak az előfizetőknek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műremekekről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű beszt, az egésznek művészi értékét adnak.

Ez a tizenköt kötet a legfinnyesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenköt hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltjének tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak dicséssége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Révai Testvérek

irodalmi intézet részvénytársaság.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

A nagyszabású és diszes mű havi 1 frt. 50 kros részletfizetésre megszerezhető Nyitrai és Társa könyvkereskedésében.

5285./98. tkv. sz.

Végzés.

A lévai takarékszövetkezet javára 100 frt tőke s ennek 1894. évi február hó 6-tól járó 8% kamatai 20 frt 60 kr. eddig perköltség — továbbá 60 frt tőke ennek 1893. évi szeptember 14-től járó 8% kamatai és 19 frt 95 kr. eddig perköltség 8 frt 80 kr. ezuttal is még felmerülő költségek erejéig az árverés Csehi Zólyomi Jónásné sz. Szobi Zsófia ellen ennek a kis-koszmályi 91. sz. tjkvben I. 3., 4., 6., 7. és 14. sorsz. alatt foglalt ingatlanokbani 1/3 rész illetményére ugy neki és társtulajdonosai Csehi Zólyomi Istvánnak tulajdonát képező s a kis-koszmályi 91. sz. tjkvben A + 1 sorsz. alatt felvett ingatlanra elrendeltetik s mint hogy a végrehajtást szenvedett ellen ezen ingatlanokra Kohn Izidor végrehajtató javára a f. é. 2843. sz. végzéssel folyó évi december hó 30. napjának d. e. 9 órájára Kis-Koszmály község házához már árverés van ki-tűzve az 1881. LX. t. cz. 166. §-a 167. §-a 2-ik bekezdése alapján kérényezőnek a jelzett árveréshez való csatlakozása kimondatik s e czéjből ezen végzés, mint póthírdetmény kibocsájtatik.

Miről értesítendők:
1. Levatic Gusztáv ügyvéd végrehajtató Léván.
2. Dr. Haász Zsigmond, mint Kohn Izidor képviselője.
3. Csehi Zólyomi Jónásné sz. Szobi Zsófia Kis-Koszmály.
4. Csehi Máté Katona Kis-Koszmály.
5. Csehi Zólyomi Jónás Kis-Koszmály.
6. A végzés 1 példánya a hirdetmény táblára kifüggesztendő és
7. egy példánya Kis-Koszmály község előjáróságának kiadandó.
Léva, 1898. évi november 5-én.
Kir. jbiróság m. tkvi hatóság.
Pogány
kir. járásbírósg.

A legkiválóbb háziszser az emésztés szabályozására, a vér helyes vegyülésének előadására, a véromlottság vagy hibás alkatrészeinek eltávolítására (az egészség fenntartásának alapfeltételei) valamint a gyomor-bajok gyors és biztos eltávolítására, melynek etvágyhiány, hűfőadás, felfúvódás, hányás, test- és gyomorfájdalmak, gyomorgörés, gyomortulterhelés — továbbá elnyálkásodás, vértolulás, aranyér, női bajok ellen a 40 év óta kipróbált

Dr. ROSA-féle ÉLETBALZSAM

Valamennyi gyuladások, sebek és daganatok gyógyítására biztos sikerrel alkalmaztatik, a tej tepedése és emlők keményedésénél a gyermek elválasztásakor, genyvedések, pokolvar, fakadék, persenés- és fekélyeknél; körömbajok, kéz- vagy lábujk-örömméreg, keményedések, mirigy s egyéb daganatoknál, hájkinövések, kóros csontgöbnél stb. az 50 év óta kipróbált

Prágai házi-tapasz

Fragner B. gyógyszerártaiból, Prága 203-III.

Ezen balzsam élénkíti az emésztési ténykedést, egészséges és tiszta vért szerez és biztos messzire elterjedt kipróbált nép-háziszser.

1 palack ára 50 kr., kettős palack 1 frt.,
Póstával 20 krral több.

A gyógyulás fájdalom nélkül történik a tapasz hősi hatása alatt.

1 szelencze ára 25 és 35 kr.
Póstával 6 krral több.

Óvás! Tessék csak eredeti készítményeket Fragner B. prágai gyógyszerártaiból kérni, s arra figyelni, hogy a Dr. Rosa-féle balzsam göngyöletének valamennyi részei az ide mellékelt kerek védjeggyel vannak ellátva, míg ellenben a prágai házi tapasz göngyöletének minden része az ideig titott háromszögű védjegyet viseli. Mindenki, ki nekem hamisítványt bejelent jutalomban részesül.

Elismerő levelek ezrei megtekinthetők.

Raktárak: Török J., Egger A., Thalmyer és Seitz továbbá Kochmeister utóda gyógyszerártaiban Budapest, valamint Boleman László és Medveczky Sándor gyógyszerártaiban is Léván.

A készítő főkratára: Fragner B. gyógyszerártaiban, a fekete sashoz Prága, Eck der Spornergasse Nro 20

Kérje
a **Continental Bodega Company**
világhírű spanyol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharanként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.

Sajátfiók: Budapest IV. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán, a Gentry-Casinoval szemben.

Kávé.

	1 klgr. frt. kr.
Jamaikai legfinomabb	2.24
Cuba legfinomabb	2.24
Ceylon legfinomabb	2.16
Ceylon finom	2.08
Portorico finom, és Cuba	2.—
Rio Kávé	1.60 1.80
Gyöngy legfinomabb	2.16 2.24
Mocca legfinomabb	2.24
Arany Jáva legfinomabb	2.24
Menado legfinomabb	2.16
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20

Kapható:
Kern Testvéreknél,
Léván.

Állatbiztosítás!

A „Magyar Kölesönös Állatbiztosító Társaság“ m. sz. Budapesten, elfogad biztosításokat, lovak és szarvasmarhákra nézve, az elhullás és a szövetkezet által balesetek és egyéb okok következtében elrendelt kényszervágás eseteire, ugyszintén. Járvány, verseny és herelési biztosításokat.

Biztosításokat felvesz, felvilágosítás és prospectussal szolgál

Weinberger Zsigmond,

a „Magyar Kölesönös Állatbiztosító Társaság“ m. sz. bars megyei főügynöke Léván.

Konkolyválasztó- (Trienrök) Gabonatisztító-rosták. Darálók. Morzsoló. Tizedes mérlegek.

Szeeskavagók. Repavagók.

Mezőgazdasági gépjármű raktára. Kern Testvéreknél, Léván. Árjegyzékek kívánatra ingyen es bérmentve küldetnek.

kezi es sorvetőgép. Sackrendszerű egytemes es mélyítő aczel ekek.

JÓ SZERSZÁM FEL MUNKA!
Gazdasági gépek, géprészletek, tömlők, vízmentes ponyvák, mérlegek es gépszijak, szerszám, vas- es aczel főraktár. Portland cement es Hydraulikus mész stb. 12

Kapható KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN.

4366/1898. tkvi sz.

Hirdetmény.

Gr.-Damásd község telekkönyve teljes birtokszabályozás következtében teljesen átalakított es ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve a melyekre az 1886. évi XXIX. az 1889. XXXVIII. es az 1891. XVI. t.-cikk a tenyleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-cikk en szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a fölhívással tétetik közzé:
1. Hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15. es 17. §§-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. es 6. §-aiban es az 1891. XXVI. t.-cz. 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a es az 1891. XVI. t.-cz. 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törlesek ervénytelenséget kimutathatják, e végből törlesei keresőket hat hónap alatt, vagyis 1899. évi június hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elte után indított törlesei kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szöghálhat.

2. hogy mindazok, akik a 1886. XXIX. t.-cz. 16. es 18. §-ainak eseteiben, ideértve ez utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. es 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tenyleges birtokos tu ajánogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni, kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap

alatt, vagyis 1899. június hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz, nyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik az 1. es 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t.-cz. szerinti eljárás es az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog, arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését séreimesnek találják, e tekintetben felszólamásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1899. évi június hó 15. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött teves bevezetésből származó bármemű igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem ervényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján is csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak séreime nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszers-mind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kelt Léván, 1898. november 24-én.

Kir. jöiróság, mint tkvi hatóságnál.

Pogány, kir. járásbíró.

Csak fiatal embereket érdekelhet tudni, hogy

párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

40

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégibb bántalmakat is, fölösleges tehát santal olaj vagy copaiva balzsammal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják es a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ara 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest,

V., Nagykorona-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerházaiban.

Postai megrendelések czime: Zoltán gyógyszerháza Budapest

Főraktár Léván: Boleman gyógyszerháza.

Klein Sándor
óras- es ékszerész
LÉVAN.
ezelőtt FELSENBURG FÜLÖP főüzlete.

Nagy választék alkalmi ajándéknak való tárgyakból: chinaezüst áruk, gyári raktár! Legjobb gyármányu látszerárak

Törött arany es ezüstöt legmagasabb árban váltok be. Vidéki megrendelések gyorsan es lelkiismeretesen teljesíthetnek.

Arany férfi remontoir óra	30.-	főtől feljebb
Arany női remontoir óra	14.-	" "
Ezüst remontoir óra kettős fedéllel	7.-	" "
Ezüst remontoir óra egy fedéllel	6.-	" "
Niki remontoir óra egy fedéllel	4.-	" "
Ingaórák farag. díófatokban egy felhuzással 14 napig járó művel	10.-	" "
Arany gyűrű (14 karat)	2.50	" "
Arany karperecz (14 karat)	8.-	" "
Arany függő (14 karat)	1.50	" "
Arany kereszt (14 karat)	2.-	" "

Most jelent meg az 1899. évre szóló

Barsi naptár

Barsvármegye általános ezimtarával. Ára 40 kr, bérmentes küldéssel 45 kr. Kapható Nyitrai es Társa könyvkereskedésében Léván. Ugyanott kapható a kis Barsi naptár is, ára 20 kr.

ELADÓ BIRTOK.

Szabadkézből eladatnak: Telekkönyvileg rendezve. Léván: volt Szappanos-utczában Kubanek János tele ház, az összes hozzatarozékkal. — Bahi-utczán egy magtár, pincze es jégveremmel, lakásra is használható. — A Kereszthegy alatt egy nagy föld, két pajtával es szerűvel, körülte ü Soud, a Kereszthegy felett egy 16 holdas szántóföld. — Az alsó reteken két darab 12 holdas rét (Weiger-téle) a hegy alatt egy kis rét 1/2 hold es végül egy Bumberle-téle 3 holdas rét.

A fenti födek es rétek együttesen vagy részletekben is eladók, Bovebb felvilágosítást ad

Nyitrai László, Selmeczbányán.

DIETRICH ÉS FIA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK

TEA, RUM ÉS COGNAC NAGYKERESKEDŐK. FINOM LIKÓRÖK GYÁRA.

BUDAPEST, IV., RÉGI POSTA-UTCZA 10

közvetlen behozatalú valódi

BRAZILIAI RUM-ja.

Kapható: Fray János es Rubinstein Henrik urak kereskedésében Nagy-Sallón.